Digital tillgänglighet - Digitalt utanförskap

Marika Hedberg, förskrivare och specialpedagog

Pernilla Röman, förskrivare och specialpedagog

E-kommunicera november 2026

INNEHÅLL

- Presentation
- Digital tillgänglighet - Digitalt utanförskap
- Patientfall – vad är vad?
- Sammanfattning
- Frågestund

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Varför är detta viktigt?

Idag kräver samhället digital kommunikation för att:

✓ boka vård

✓ kommunicera med myndigheter

✓ delta i utbildning

✓ arbeta

✓ upprätthålla sociala kontakter

Otillgänglig kommunikation kan leda till digitalt utanförskap och minskad självständighet. PTS beskriver digital tillgänglighet som en central del av digital inkludering.

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Digital tillgänglighet innebär att information ska kunna:

- ❑ uppfattas
- ❑ förstås
- ❑ navigeras
- ❑ användas

oavsett funktionsförmåga.

Exempel: textning, teckenspråk, visuellt stöd, skärmläsarstöd eller anpassade appar

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Digitalt utanförskap? Vad innebär det? En person hamnar i digitalt utanförskap när hen:

- ❑ inte kan använda digitala tjänster
- ❑ inte kan kommunicera på lika villkor
- ❑ saknar tillgång till teknik
- ❑ saknar stöd eller kunskap

Riskgrupper:

Döva, hörselskadade, personer med dövblindhet, äldre och personer med låg digital kompetens

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Fallbeskrivning 1 - Emma

Bakgrund: Emma är 17 år och döv. Hon använder svenskt teckenspråk.

Hon behöver:

- söka sommarjobb
- kontakta vården
- kommunicera med myndigheter

Problem

Hon måste ofta be familjen att ringa.

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Fallbeskrivning 2 - Lars

Bakgrund: Lars är 72 år. Han har grav hörselnedsättning. Använder hörapparater.

Problem

Missförstår ofta telefonsamtal från:

- vården
- kommunen
- anhöriga

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Fallbeskrivning 3 - Maria

Bakgrund: Maria har förvärvad dövblindhet.

Hon använder:

- förstoringshjälpmedel
- visuella stöd
- tolkstöd

Problem

Digital kommunikation kräver flera olika system samtidigt.

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Fallbeskrivning 4 - Johan

Bakgrund: Johan är döv och använder teckenspråk.

- Han sköter inte sina myndighetskontakter själv.
- Anhöriga genomför många telefonsamtal åt honom.

Problem

✓ Hur påverkas delaktigheten?

✓ Hur påverkas självbestämmandet?

✓ Vilket ansvar har förskrivaren?

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

Sammanfattning av fallbeskrivningarna

- ❑ Kommunikation utgår från digital kompetens.
- ❑ Digital tillgänglighet motverkar utanförskap.
- ❑ Alternativ telefoni ökar delaktigheten.
- ❑ Hjälpmedelsförskrivning ska utgå från individens mål.

Myndigheterna MFD och PTS betonar att tillgänglighet är **en förutsättning** för delaktighet i samhället.

DIGITAL TILLGÄNGLIGHET – DIGITALT UTANFÖRSKAP

SAMMANFATTNING AV DAGENS INFORMATION

- Vad har vi lyft idag?
- Vad kan framtiden innehålla?
- Vad skickar vi med er?

FRÅGESTUND?

TACK för att vi fick möjlighet att komma hit idag!

Tveka inte att kontakta oss om funderingar finns

marika.hedberg@skane.se och pernilla.roman@skane.se